

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูผู้สอน ระดับประถมศึกษา ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยตามความมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการสร้างหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา

ตอนที่ 2 ผลการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา

ตอนที่ 1 ผลการสร้างหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา

ในการสร้างหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา ผู้วิจัยได้นำผลการศึกษาจากขั้นตอนที่ 1 และขั้นตอนที่ 2 ตลอดจนข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญมาสร้างหลักสูตรฝึกอบรม ซึ่งผลการสร้างหลักสูตรฝึกอบรม ประกอบด้วย องค์ประกอบของหลักสูตร 11 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ที่มาและความสำคัญ 2) แนวคิดพื้นฐาน 3) หลักการของหลักสูตร 4) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร 5) สมรรถนะที่พึงประสงค์ด้านการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 6) โครงสร้างหลักสูตร 7) เนื้อหาสาระและประสบการณ์ 8) วิธีการฝึกอบรม 9) สื่อและแหล่งเรียนรู้ 10) การวัดและประเมินผลการอบรม 11) แนวทางการใช้หลักสูตร มีรายละเอียดดังนี้

1. ที่มาและความสำคัญ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 4 กล่าวถึง การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ว่าหน่วยงานต้นสังกัดมีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษา ประเมินผล และติดตาม ตรวจสอบ คุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยได้กำหนดแนวทางและบทบาทของสถานศึกษาไว้ในหมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 26 ระบุว่า “ให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียนโดยพิจารณาจากพัฒนาการของ ผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรมและการทดสอบ ควบคู่ไปในการบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบ การศึกษา” (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543, หน้า 15) และในการ ปฏิรูปการศึกษาทศวรรษที่สอง กระทรวงศึกษาธิการกำหนดนโยบายการปฏิรูปการศึกษา โดยมีวิสัยทัศน์ ให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ กำหนดจุดเน้นการพัฒนา คุณภาพผู้เรียน โดยการขับเคลื่อน 3 ประการ คือ การขับเคลื่อนหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ และการวัด และประเมินผล (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553, คำนำ)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานระบุความสำคัญ ของการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระบุว่า การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนต้องอยู่บนหลักการ พื้นฐาน สองประการ คือ การประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนและเพื่อตัดสินผลการเรียน ซึ่งในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ประสบผลสำเร็จนั้น ผู้เรียนจะต้องได้รับการ พัฒนาและประเมินตามตัวชี้วัดเพื่อให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ สะท้อนสมรรถนะ สำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนซึ่งเป็นเป้าหมายหลักในการวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้ในทุกระดับไม่ว่าจะเป็นระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขต พื้นที่การศึกษา และระดับชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553, หน้า 2) กล่าวได้ว่าการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยใช้ผลการประเมินเป็นข้อมูลและสารสนเทศที่แสดงพัฒนาการ ความก้าวหน้า และ ความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียน ตลอดจนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริม ให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ มีการประเมินระดับชั้นเรียนอยู่ใน กระบวนการจัดการเรียนรู้ ผู้สอนดำเนินการเป็นปกติและสม่ำเสมอในการจัดการเรียน การสอน ใช้เทคนิคการประเมินอย่างหลากหลาย เช่น การซักถาม การสังเกต การตรวจ การบ้าน การประเมินโครงงาน การประเมินชิ้นงาน ภาระงาน แฟ้มสะสมงาน การใช้

แบบทดสอบ โดยผู้สอนเป็นผู้ประเมินหรือเปิดโอกาสให้ผู้เรียนประเมินตนเอง เพื่อนประเมินเพื่อน ผู้ปกครองร่วมประเมิน ทั้งนี้โดยสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด ข้อมูลจากการประเมิน จึงเป็นหัวใจของสถานศึกษาในการดำเนินการช่วยเหลือผู้เรียน ได้ทันทั่วถึง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาและประสบความสำเร็จในการเรียน แนวคิดการประเมินที่สอดคล้องกับหลักการ ดังกล่าวคือ การประเมินที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ ซึ่งมีหลักการ คือ เป็นการประเมินระดับชั้นเรียนที่ดำเนินควบคู่ไปกับการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง มีเป้าหมายคือการให้นักเรียนนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ของตนเอง

การปฏิรูปการศึกษาจะสำเร็จได้ต้องมีกระบวนการดำเนินงาน การนิเทศ ติดตาม รวมถึงการส่งเสริมสนับสนุนให้ครู ผู้บริหาร และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น ผู้ปกครอง ชุมชน เข้าใจหลักการ วิธีการดำเนินงาน และการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ โดยเฉพาะการวัด และประเมินผลผู้เรียนนับว่าเป็นสิ่งสำคัญต่อการปฏิรูปการศึกษา เพราะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็นการดำเนินการเพื่อพัฒนาผู้เรียนและตรวจสอบการบรรลุผล การเรียนของผู้เรียนว่าเป็นไปตามมาตรฐานและตัวชี้วัดหรือไม่ และสิ่งที่สำคัญ คือ มีการวัดและประเมินผู้เรียนอยู่ในกระบวนการเรียนการสอนตั้งแต่เริ่มต้นจนจบกระบวนการเรียนการสอน ดังนั้นครูจำเป็นต้องมีความสามารถในการวัดและประเมินผลตาม หลักการและเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จึงจำเป็นที่หน่วยงาน ทางการศึกษา คือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต้องพัฒนาครูให้มีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะ และสามารถวัดประเมินผลการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการ ประเมินผลที่สอดคล้องกับการเรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

การพัฒนาสมรรถนะครูนั้นเมืองค้ประกอบด้านการประเมินผลการเรียนรู้ เป็นส่วนสำคัญประการหนึ่ง เพราะนอกจากการประเมินจะเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการ เรียนรู้ที่ครูจะต้องดำเนินควบคู่ไปกับการเรียนการสอนตามหลักการสอนแล้ว ยังถือ ว่าเป็นข้อกำหนดหรือข้อบังคับว่าครูจะต้องมีความรู้ ความสามารถ หรือมีสมรรถนะ ในด้านการประเมินผลการเรียนรู้ ตามบทบัญญัติของกฎหมายด้วย ดังนั้นครูควรมีความรู้ หรือพัฒนาตนเองให้สามารถวัดและประเมินผลได้ตามหลักการของหลักสูตรและ

พระราชบัญญัติการศึกษา และสามารถนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้และหลักสูตรได้

การฝึกอบรมตามแนวทางการเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended Learning) เป็นการเรียนรู้ที่ผสมวิธีการเรียนแบบเผชิญหน้า (Face to Face) กับการเรียนการสอนผ่านสื่อคอมพิวเตอร์ในระบบออนไลน์ (Online) เช่น E-Learning มีการใช้เครื่องมืออินเทอร์เน็ตเป็นฐาน เช่น ห้องสนทนา (Chat Room) จัดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-Mail) เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนแบบดั้งเดิมที่มีครูผู้เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ในห้องเรียนเพียงอย่างเดียว และเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอนที่สามารถใช้สื่อเทคโนโลยีช่วยสอนและมีโอกาสในการเรียนรู้มากขึ้น กล่าวคือการเรียนรู้แบบผสมผสานสามารถแบ่งเวลาเรียนได้อย่างอิสระ สามารถเรียนรู้ได้ทุกเวลาและทุกสถานที่ (มนต์ชัย เทียนทอง, 2549, หน้า 48; สุรศักดิ์ ปาแส, 2557, ออนไลน์ และ Barbara, 2007, pp. 4-5) ด้วยเหตุนี้จึงได้พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวทางการเรียนรู้แบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา ซึ่งจะสามารถเพิ่มพูนสมรรถนะด้านการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้แก่ครูผู้สอนระดับประถมศึกษา

2. แนวคิดพื้นฐาน

ทฤษฎีและแนวคิดพื้นฐานของการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวทางการเรียนรู้แบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา ดังนี้

2.1 แนวทางการเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended Learning)

เป็นแนวคิดที่นำมาใช้ในการจัดการศึกษา และการฝึกอบรม เป็นการผสมผสานการเรียนการสอนแบบดั้งเดิมกับการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ หลักการ แนวคิด และสาระสำคัญ มีดังนี้ (Bersin et al., 2003, pp. 3-4; Barbara, 2007, p. 2; มนต์ชัย เทียนทอง, 2549, หน้า 55-61; สายชล จินใจ, 2550, หน้า 43-45; นฤมล รอดเนียม, 2554, หน้า 14-16; สุรศักดิ์ ปาแส, 2557, ออนไลน์ และอภิชาติ อนุกุลเวช, 2557, ออนไลน์) สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

2.1.1 การเรียนรู้แบบผสมผสานเป็นการจัดการเรียนการสอน

ที่บูรณาการวิธีการสอนแบบเผชิญหน้า (Face to Face) ที่มีครูเป็นผู้สอนกับการเรียนการสอนแบบออนไลน์ (Online Learning) ที่นักเรียนเรียนรู้ด้วยตนเองเข้าด้วยกัน มีปฏิสัมพันธ์ ติดต่อ สื่อสารระหว่างครูกับนักเรียนในรูปแบบออนไลน์

2.1.2 รูปแบบการจัดการเรียนรู้สามารถจัดได้อย่างหลากหลาย

เช่น 1) ผสมผสานระหว่างการสอนในโรงเรียนกับการเรียนออนไลน์ 2) ผสมผสานระหว่างการสอนเนื้อหาสาระกับกระบวนการเรียนรู้ 3) ผสมผสานระหว่างเนื้อหาภาคทฤษฎีกับภาคปฏิบัติ 4) ผสมผสานระหว่างการพัฒนาความรู้กับพัฒนาจิตพิสัย 5) ผสมผสานระหว่างวิชาต่างๆ โดยวางแผนให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ทักษะ ประสบการณ์พร้อมๆ กันหลายวิชา 6) ผสมผสานแบบรวมทุกรูปแบบเข้าด้วยกัน

2.1.3 องค์ประกอบของการเรียนรู้แบบผสมผสาน มีสิ่งบ่งชี้ที่สำคัญ

5 ประการ ได้แก่ 1) การจัดการเรียนที่ผู้เรียนรู้ร่วมกันในเหตุการณ์จริงหรือสถานการณ์จำลองที่สร้างขึ้น 2) การจัดการเรียนแบบออนไลน์ที่ให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเองตามอิสระ 3) การมีส่วนร่วมสื่อสารร่วมกันระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน หรือผู้เรียนกับผู้สอน ผ่านระบบสื่อออนไลน์ 4) การวัดและประเมินผลความก้าวหน้าทางการเรียนของผู้เรียนทุกระยะ 5) การเรียนรู้ต้องมีการสร้างประสบการณ์จากการศึกษาค้นคว้าเพื่อเพิ่มคุณภาพการเรียนรู้ให้สูงขึ้น คือ มีการสร้างชิ้นงานวัสดุอ้างอิงประกอบการศึกษาค้นคว้า

2.1.4 ข้อดีของการเรียนรู้แบบผสมผสาน คือ ผู้เรียนสามารถ

แบ่งเวลาเรียนรู้และเลือกสถานที่เรียนได้อย่างอิสระ มีเวลาในการค้นคว้าข้อมูล ทบทวนความรู้เดิมและค้นหาความรู้ใหม่ได้ตลอดเวลา และสามารถสื่อสารกับเพื่อนและครูได้รวดเร็ว การเรียนรู้ใช้สื่อประสมหลายรูปแบบ

2.1.5 ข้อจำกัดของการเรียนรู้แบบผสมผสาน คือ ความไม่พร้อม

ด้านเทคโนโลยี และผู้เรียนต้องมีความรับผิดชอบต่องานสูงเพราะมีช่วงเวลาที่ต้องเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านสื่อออนไลน์

นำแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานมาใช้ในการพัฒนา

หลักสูตรฝึกอบรม ดังนี้

1) ฝึกอบรมโดยใช้การฝึกอบรมสองลักษณะ คือ

การฝึกอบรมร่วมกันในห้องประชุม (Face to Face) และการให้ผู้เข้าอบรมเรียนรู้ด้วยตนเองในรูปแบบออนไลน์ (Online Learning)

2) รูปแบบการฝึกอบรมเน้นการพัฒนาความรู้ควบคู่กับ

การพัฒนาเจตคติและทักษะการฝึกปฏิบัติ

3) กำหนดให้มีการสื่อสารระหว่างผู้เข้าอบรมด้วยกัน และสื่อสารระหว่างผู้เข้าอบรมกับวิทยากร โดยสื่อสารผ่านการสื่อสารบน กระดานสนทนา (Chat Room) และจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail)

4) มีการประเมินความก้าวหน้าของผู้เข้าอบรมเป็นระยะ คือ ก่อนการฝึกอบรม ระหว่างการฝึกอบรม และหลังการฝึกอบรม โดยใช้การประเมิน ที่หลากหลาย เช่น การทดสอบ การตรวจผลงาน การบันทึกเวลาเรียน การมีปฏิสัมพันธ์ ติดต่อสื่อสารระหว่างผู้เข้าอบรม หรือวิทยากร

5) มีการศึกษาค้นคว้าข้อมูลและมีหลักฐานชิ้นงานจากการ ค้นคว้า เช่น การอภิปราย การสร้างชิ้นงาน เช่น รายงาน บทความ หรือสร้างแบบประเมิน ลักษณะต่างๆ

6) เพื่อเป็นการควบคุมรับผิดชอบตนเองจึงมีการกำหนด เกณฑ์การผ่านหลักสูตรไว้ เช่น ผลการทดสอบ การส่งชิ้นงาน การมีส่วนร่วม และการใช้ เวลาในการเรียนรู้แบบออนไลน์

7) ออกแบบการฝึกอบรม มี 5 องค์ประกอบ คือ

- 1) การฝึกอบรมในห้องประชุม 2) การฝึกอบรมแบบออนไลน์ 3) การมีส่วนร่วมสื่อสาร
- 4) ผลงาน/ภาระงาน และ 5) การวัดและประเมินผล

2.2 แนวคิดการพัฒนาสมรรถนะ เป็นแนวคิดที่เน้นการพัฒนา ความสามารถของบุคคลให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยสมรรถนะ ของบุคคลนั้นจะได้รับการพัฒนาอย่างลึกซึ้งไม่ใช่การให้ความรู้เพียงอย่างเดียว หลักการ แนวคิด และสาระสำคัญของการพัฒนาสมรรถนะ มีดังนี้ (Spencer & Spencer, 1993, p. 3; ประกอบ กุลเกลี้ยง, 2548, หน้า 11-13; สำนักงานข้าราชการพลเรือน, 2548, หน้า 3-4; สุกัญญา รัตมีธรรมโชติ, 2548, หน้า 12 และศิริรัตน์ พิริยธนาลัย และจุฑา เทพหัสติน ณ อยู่ธยา, 2553, หน้า 124) สรุปสาระสำคัญดังนี้

2.2.1 สมรรถนะคือความสามารถหรือคุณสมบัติของบุคคลที่ทำให้ ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วยความรู้ ทักษะ และเจตคติ

2.2.2 การพัฒนาสมรรถนะควรให้ความสำคัญกับการพัฒนา แรงจูงใจหรือค่านิยม ไปพร้อมการพัฒนาความรู้ และทักษะ

2.2.3 การประเมินสมรรถนะสามารถประยุกต์ใช้แนวคิดของ Bloom เป็นกรอบการประเมิน ซึ่งประเมิน 3 ด้าน คือ 1) การวัดความรู้และทักษะ 2) การวัดเจตคติ 3) การวัดผลสัมฤทธิ์ของงาน

2.2.4 การฝึกอบรมที่มีประสิทธิภาพต้องมีการประเมินสมรรถนะของผู้เข้าอบรมโดยอาจประเมินเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มที่ผ่านการฝึกอบรมกับกลุ่มที่ไม่ได้รับการฝึกอบรม หรืออาจประเมินกลุ่มเดียว ด้วยการประเมินก่อนและหลังการฝึกอบรม นำแนวคิดการพัฒนสมรรถนะมาพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม ดังนี้

- 1) ออกแบบการฝึกอบรมโดยกำหนดเป้าหมายของการพัฒนสมรรถนะ ไว้ 3 ด้าน คือ 1) ความรู้ 2) ทักษะ และ 3) เจตคติ
- 2) แผนการฝึกอบรมสอดคล้องกับการสร้างแรงจูงใจและคำนึงไปพร้อมกับการให้ความรู้ และทักษะ
- 3) กำหนดวิธีการประเมินไว้ 3 ด้าน คือ 1) ทดสอบความรู้ 2) ประเมินทักษะ และ 3) วัดเจตคติ

2.3 การประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นแนวคิดการประเมินที่มุ่งพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนตามความสามารถและความแตกต่างของบุคคล มีหลักการแนวคิด ดังนี้ (บุญเชิด ภิญญอนันตพงษ์, 2544 หน้า 24-30; สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545, หน้า ช-ง; สุวิมล ว่องวาณิช, 2546, หน้า 70-71; เอมอร จังศิริพรพรรณ, 2546, หน้า 150; ชวลิต ชูกำแพง, 2551, หน้า 32-35 และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553, หน้า ฉ) สรุปสาระสำคัญ ได้ว่าการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นแนวคิดการประเมินแบบใหม่ปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และสอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งมีความเชื่อว่าผู้เรียนแต่ละคนมีลักษณะเฉพาะตน มีความถนัด ความสนใจที่แตกต่างกัน ดังนั้นการประเมินจึงไม่ควรยึดมาตรฐาน เดียวกันแต่ต้องสอดคล้องกับแต่ละบุคคล เน้นการประเมินระดับชั้นเรียน มีเป้าหมายที่สำคัญ คือ การพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้มากที่สุดตามความสามารถที่แท้จริงของแต่ละบุคคล มีวิธีการที่หลากหลายสอดคล้องและเหมาะสมกับเนื้อหาสาระ กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน และดำเนินการอย่างต่อเนื่องควบคู่ไปกับการจัดการเรียนการสอน สาระสำคัญที่เกี่ยวกับการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้แก่ 1) หลักการ

ประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) ข้อตกลงเบื้องต้นของการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
3) วิธีการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

นำแนวคิดการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมาออกแบบเนื้อหา
ในการฝึกอบรมเพื่อให้ผู้เข้าอบรมเข้าใจแนวคิดการประเมินแบบใหม่คือการประเมินที่เน้น
ผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีการเปรียบเทียบแนวคิดการประเมินแบบเก่าและใหม่ ให้ผู้เข้า
อบรมเข้าใจแนวคิด หลักการ ข้อตกลง และวิธีการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และ
ออกแบบให้มีการออกแบบการวัดและประเมินผลการเรียนประจำหน่วยการเรียนรู้ตาม
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่สามารถนำไปใช้ในการ
ปฏิบัติงานจริง

2.4 ทฤษฎีการเรียนรู้ของ Gagne เป็นแนวคิดที่เชื่อว่าความรู้มีหลาย
ประเภท บางประเภทสามารถเข้าใจได้อย่างรวดเร็วไม่ต้องใช้ความคิดที่ลึกซึ้ง บางประเภท
มีความซับซ้อนจำเป็นต้องใช้ความสามารถในขั้นสูง การเรียนรู้มีลำดับขั้นตอนจากง่ายไป
หายากและอาศัยสมรรถนะในการเรียนรู้ Gagne นำเอาแนวความคิดมาใช้ในการเรียน
การสอนโดยยึดหลักการนำเสนอเนื้อหาและจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากการมีปฏิสัมพันธ์
โดยมีหลักการสอน 9 ประการ ได้แก่ 1) เร่งเร้าความสนใจ 2) บอกวัตถุประสงค์
3) ทบทวนความรู้เดิม 4) นำเสนอเนื้อหาใหม่ 5) ชี้แนะแนวทางการเรียนรู้ 6) กระตุ้น
การตอบสนองบทเรียน 7) ให้ข้อมูลย้อนกลับ 8) ทดสอบความรู้ใหม่ และ 9) สรุปและ
นำไปใช้

นำแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ของ Gagne มาการออกแบบขั้นตอน
การจัดกิจกรรมในการจัดกิจกรรมการฝึกอบรม ดังนี้

1. ขั้นเตรียมความพร้อม เป็นการรวมหลักการสอนขั้นที่ 1 2 และ 3
ของ Gagne ประกอบด้วยกิจกรรมกระตุ้นหรือเร้าความสนใจให้ผู้เข้าอบรมสนใจเนื้อหา
การบอกวัตถุประสงค์การฝึกอบรม และการทบทวนความรู้เดิม

2. ขั้นฝึกอบรม เป็นการรวมหลักการสอนขั้นที่ 4 และ 5 ของ Gagne
ประกอบด้วยกิจกรรมการฝึกอบรมและเรียนรู้ตามเนื้อหาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร
การกระตุ้นให้ผู้เข้าฝึกอบรมมีส่วนร่วมในการเรียนรู้

3. ขั้นประเมินผลและให้ข้อมูลย้อนกลับ เป็นการรวมหลักการสอน ขั้นที่ 7 และ 8 ของ Gagne ประกอบด้วยกิจกรรมสรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการฝึกอบรม ทดสอบความรู้ การตรวจผลงานและให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับผลงานเพื่อให้ผู้เข้าอบรม นำข้อมูลมาพัฒนาตนเอง

4. ชี้นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ เป็นการหลักการสอนขั้นที่ 9 ของ Gagne ประกอบด้วย กิจกรรมออกแบบวางแผนการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน

3. หลักการของหลักสูตร

หลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา ดำเนินการตามหลักการ ดังนี้

3.1 เป็นหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะด้านการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา ซึ่งเป็นความสามารถในการทำงานด้านการวัด และประเมินผลการเรียนในชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย ความสามารถด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ เกี่ยวกับการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

3.2 ใช้รูปแบบการฝึกอบรมแบบผสมผสานระหว่างการฝึกอบรมแบบเผชิญหน้า (Face to Face) ระหว่างผู้เข้าอบรมกับวิทยากรในห้องประชุม ที่ผู้เข้าอบรม มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิทยากรและผู้เข้าอบรมโดยตรง และการเรียนรู้ด้วยตนเองในระบบออนไลน์ (Online Learning) ซึ่งผู้เข้าอบรมสามารถแบ่งเวลาเรียนรู้และเลือกสถานที่เรียนได้อย่างอิสระ มีเวลาในการค้นคว้าข้อมูล ทบทวนความรู้เดิมและค้นหาความรู้ใหม่ได้ตลอดเวลา ใช้การสื่อสารในห้องสนทนา (Chat Room) ในระบบออนไลน์ และจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-Mail)

3.3 องค์ประกอบในการฝึกอบรมประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การฝึกอบรมในห้องประชุม 2) การเรียนรู้ด้วยตนเองในระบบออนไลน์ 3) การมีส่วนร่วมสื่อสาร 4) การสร้างผลงาน และ 5) การวัดและประเมินผล โดยจัดประสบการณ์ให้ผู้เข้าอบรมได้เรียนรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับวิทยากรและผู้เข้าอบรมด้วยกันโดยตรง และวางแผน การเรียนรู้ ศึกษาค้นคว้า สร้างผลงาน และสื่อสารในระบบออนไลน์ของตนเองโดยกำหนดเวลาและสถานที่เรียนรู้ด้วยตนเอง แล้วนำผลงานมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และประเมินผลงานระหว่างวิทยากรและผู้เข้าอบรมด้วยกันในห้องประชุม

3.4 จัดกระบวนการฝึกอบรมเป็นลำดับขั้นตอนให้ผู้เข้าอบรมได้เรียนรู้จากการสร้างความรู้ความเข้าใจ ฝึกทักษะ สร้างเจตคติที่ดี และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ ประกอบด้วยขั้นตอนการฝึกอบรม 4 ขั้นตอน คือ ขั้นเตรียมความพร้อม ขั้นฝึกอบรม ขั้นประเมินผลและให้ข้อมูลย้อนกลับ และขั้นนำความรู้ไปประยุกต์ใช้

3.5 ดำเนินการวัดและประเมินผลควบคู่ไปกับการฝึกอบรม โดยประเมินความรู้ และเจตคติก่อนการฝึกอบรม ประเมินความรู้ ทักษะ ระหว่างการฝึกอบรม และประเมินความรู้ ทักษะ และเจตคติ หลังการฝึกอบรม เน้นการประเมินระหว่างกระบวนการที่เปิดโอกาสให้ผู้เข้าฝึกอบรมได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประเมินผลงาน และสะท้อนผล เพื่อปรับปรุงพัฒนาผลงานให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริง

4. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

หลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา กำหนดจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาครู ให้มีความรู้ ทักษะ และเจตคติ ดังนี้

4.1 เพื่อให้ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

4.2 เพื่อให้ครูสามารถพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนตามแนวทางการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

4.3 เพื่อให้ครูมีเจตคติที่ดีต่อการวัดและประเมินผลการเรียนตามหลักการของการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

5. สมรรถนะที่พึงประสงค์ด้านการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

หลังการฝึกอบรมตามหลักสูตรแล้ว ครูผู้สอนมีความรู้ ทักษะ และเจตคติต่อการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนี้

5.1 สมรรถนะด้านความรู้ (Cognitive Domain: K) มีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนี้

5.1.1 หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา (K₁)

5.1.2 หลักการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (K₂)

5.1.3 ข้อตกลงเบื้องต้นของการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (K₃)

5.1.4 วิธีการและเครื่องมือประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (K₄)

5.1.5 การวางแผนวัดและประเมินผลการเรียนรู้ (K₅)

5.2 สมรรถนะด้านทักษะ (Psychomotor Domain: P) มีทักษะเกี่ยวกับการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนี้

5.2.1 ทักษะในการเลือกวิธีการประเมินที่เหมาะสมกับวิธีการเรียนการสอน (P_1)

5.2.2 ทักษะในการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (P_2)

5.2.3 ทักษะในการให้คะแนน การตีความผลการประเมินและการสะท้อนผล (P_3)

5.2.4 ทักษะในการนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียน (P_4)

5.3 สมรรถนะด้านเจตคติ (Affective Domain: A) มีความคิดเห็นต่อการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนี้

5.3.1 การประเมินต้องอาศัยความคิดที่ชัดเจนและสื่อสารให้เข้าใจอย่างแท้จริง (A_1)

5.3.2 ต้องกำหนดจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ที่ชัดเจนและเหมาะสม (A_2)

5.3.3 เป็นกระบวนการเรียนการสอนอย่างหนึ่ง (A_3)

5.3.4 เป็นการดำเนินการในระดับชั้นเรียน (A_4)

5.3.5 เป็นการประเมินที่ต้องเข้าใจความรู้สึกส่วนบุคคล (A_5)

5.3.6 เป็นการประเมินที่ต้องมีคุณภาพสูง (A_6)

5.3.7 ผู้ใช้ผลการประเมินที่สำคัญที่สุดคือผู้เรียน (A_7)

6. โครงสร้างของหลักสูตร

หลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา กำหนดกรอบโครงสร้างการฝึกอบรม ดังนี้

ตาราง 20 โครงสร้างการฝึกอบรม

หน่วย	เวลาเรียน (ชั่วโมง)		
	แบบเผชิญหน้า	แบบออนไลน์	รวม
1. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการประเมินผลการเรียน	3	6	9
2. การประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	3	6	9
3. การประเมินด้วยการสื่อสารส่วนบุคคล	3	12	9
4. การประเมินจากการปฏิบัติ	3	12	15
5. การประเมินสภาพจริงและการประเมินด้วยแฟ้มสะสมงาน	3	12	15
6. การประเมินด้วยแบบทดสอบ	3	12	15
7. การหาคุณภาพเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียน	3	12	15
8. การออกแบบการวัดและประเมินผลการเรียน	3	12	15
รวม	24	84	108
ร้อยละของเวลาเรียน	22.22	77.78	100

7. เนื้อหาสาระและประสบการณ์

หลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา กำหนดเนื้อหาในการฝึกอบรม ดังนี้

ตาราง 21 เนื้อหาในการฝึกอบรม

หน่วย	สมรรถนะ	เนื้อหา
1	K ₁ A ₃ A ₄	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการประเมินผลการเรียน 1.1 การเรียนการสอนกับการวัดและประเมินผล 1.2 แนวคิดการจัดการเรียนการสอนกับการวัดและประเมินผล 1.3 คำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับการวัดและประเมินผล 1.4 ธรรมชาติและหลักการวัดและประเมินผลการเรียน 1.5 ประโยชน์ของการวัดและประเมินผลการเรียน 1.6 คุณธรรมของผู้ทำหน้าที่ประเมินผลการเรียน
2	K ₂ K ₃ K ₄ A ₁ A ₂ A ₅ A ₆ A ₇	การประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2.1 แนวคิดของการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2.2 หลักการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2.3 ข้อตกลงเบื้องต้นของการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2.4 ลักษณะของการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2.5 เป้าหมายของการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2.6 การวัดและประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรแกนกลาง พุทธศักราช 2551
3	K ₄ K ₅ P ₁ P ₂ P ₃ P ₄	การประเมินด้วยการสื่อสารส่วนบุคคล 3.1 การสื่อสารส่วนบุคคล 3.2 ประเภทของการสื่อสารส่วนบุคคล 3.3 การถามตอบในชั้นเรียน 3.4 การพบปะพูดคุยกับผู้เรียน 3.5 การพูดคุยกับคนอื่น 3.6 การอภิปรายในชั้นเรียน 3.7 การสอบปากเปล่า 3.8 การอ่านบันทึกเหตุการณ์ของผู้เรียน 3.9 การตรวจการบ้านและแบบฝึกหัดประจำวัน

ตาราง 21 (ต่อ)

หน่วย	สมรรถนะ	เนื้อหา
4	K ₄ K ₅ P ₁ P ₂ P ₃ P ₄	การประเมินจากการปฏิบัติ 4.1 ความหมายของการประเมินการปฏิบัติงาน 4.2 ลักษณะของการประเมินการปฏิบัติงาน 4.3 ประเภทของงาน/กิจกรรมการปฏิบัติ 4.4 การสังเกตจดบันทึกและให้คะแนนผลการปฏิบัติ 4.5 การให้คะแนนผลการปฏิบัติงาน 4.6 การจัดทำการประเมินการปฏิบัติงาน
5	K ₄ K ₅ P ₁ P ₂ P ₃ P ₄	การประเมินสภาพจริงและการประเมินด้วยแฟ้มสะสมงาน 5.1 ความหมายการประเมินสภาพจริง 5.2 ระดับของสภาพจริง 5.3 ความหมายของการประเมินด้วยแฟ้มสะสมงาน 5.6 โครงสร้างแฟ้มสะสมงาน 5.7 การส่งเสริมให้นักเรียนฝึกสะท้อนตนเอง 5.8 วิธีการประเมินแฟ้มสะสมงาน 5.9 การสร้างเกณฑ์ในการประเมินแฟ้มสะสมงาน 5.10 ประโยชน์ของแฟ้มสะสมงาน
6	K ₄ K ₅ P ₁ P ₂ P ₃ P ₄	วิธีการประเมินด้วยแบบทดสอบ 6.1 การประเมินด้วยข้อสอบอัตนัย 6.2 การประเมินด้วยข้อสอบตอบสั้นและข้อสอบเติมคำ 6.3 การประเมินด้วยข้อสอบแบบเลือกตอบ 6.4 การประเมินด้วยข้อสอบแบบจับคู่

ตาราง 21 (ต่อ)

หน่วย	สมรรถนะ	เนื้อหา
7	P ₂	การหาคุณภาพของเครื่องมือวัดและประเมินผล การเรียนรู้ 7.1 จุดมุ่งหมายของการวิเคราะห์ข้อสอบ 7.2 การหาคุณภาพของข้อสอบ 7.3 ตัวอย่างการหาคุณภาพของข้อสอบ
8	K ₄ K ₅ P ₁ P ₂ P ₃ P ₄	การออกแบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ 8.1 การวิเคราะห์หลักสูตรรายวิชา 8.2 การวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด 8.3 การระบุหลักฐานการเรียนรู้ 8.4 การวางแผนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ประจำหน่วยการเรียนรู้

8. วิธีการฝึกอบรม

กระบวนการฝึกอบรมตามหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้สอนระดับประถมศึกษา มีดังนี้

8.1 องค์ประกอบของการฝึกอบรม การฝึกอบรมครั้งนี้ กำหนดองค์ประกอบของการฝึกอบรมแบบผสมผสาน ดังนี้

8.1.1 การฝึกอบรมแบบเผชิญหน้า (Face to Face) เป็นการฝึกอบรมที่จัดขึ้นในห้องประชุมเพื่อให้ผู้เข้าอบรมได้เรียนรู้ในระยะเวลาเดียวกัน สัดส่วนเวลาในการฝึกอบรม ประมาณร้อยละ 20 ของเวลาฝึกอบรมทั้งหมด

8.1.2 การเรียนเนื้อหาแบบออนไลน์ (Online Learning) เป็นการฝึกอบรมที่ผู้เข้าอบรมต้องเรียนรู้เนื้อหาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรด้วยตนเองผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ตามสภาพความพร้อมของแต่ละคน สัดส่วนเวลาในการฝึกอบรม ประมาณร้อยละ 80 ของเวลาทั้งหมด

8.1.3 การมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ (Collaboration) เป็นสภาพการณ์ทางการเรียนรู้ที่กำหนดให้ผู้เข้าฝึกอบรมสามารถสื่อสารข้อมูลร่วมกันระหว่างผู้เข้าอบรมด้วยกันและวิทยากร ทั้งการสื่อสารแบบเผชิญหน้าและการสื่อสารแบบออนไลน์

8.1.4 การวัดและประเมินผล (Assessment) เป็นการประเมินผลการเรียนรู้ ของผู้เข้าอบรมทุกระยะ คือ ก่อนการฝึกอบรม ระหว่างการฝึกอบรม และหลังการฝึกอบรม

8.1.5 วัสดุอ้างอิงประกอบ (Reference Materials) เป็นการกำหนดชิ้นงานหรือภาระงานให้ผู้เข้าฝึกอบรมปฏิบัติ ประกอบด้วย การทำงานตามใบกิจกรรม และการสืบค้นข้อมูลในระบบอินเทอร์เน็ต

8.2 ขั้นตอนการฝึกอบรม ประยุกต์แนวคิดหลักการสอน 9 ขั้นของ Gagne มากำหนดเป็นขั้นตอนการฝึกอบรม 4 ขั้นตอน ดังนี้

8.2.1 ขั้นเตรียมความพร้อม ประกอบด้วย กิจกรรมกระตุ้นหรือเร้าความสนใจให้ผู้เข้าฝึกอบรมสนใจเนื้อหา การบอกวัตถุประสงค์การฝึกอบรม และการทบทวนความรู้เดิม

8.2.2 ขั้นฝึกอบรม ประกอบด้วย กิจกรรมการฝึกอบรมและเรียนรู้ตามเนื้อหาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร การกระตุ้นให้ผู้เข้าฝึกอบรมมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ ได้แก่ การปฏิบัติกิจกรรมการจากใบกิจกรรม ทั้งการฝึกอบรมแบบเผชิญหน้า และการเรียนรู้แบบออนไลน์

8.2.3 ขั้นประเมินผลและให้ข้อมูลย้อนกลับ ประกอบด้วย กิจกรรมสรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการฝึกอบรม ทดสอบความรู้ การตรวจผลงาน และให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับผลงานเพื่อให้ผู้เข้าฝึกอบรมนำข้อมูลมาพัฒนาตนเอง

8.2.4 ขั้นนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ ประกอบด้วย การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน

9. สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อและแหล่งเรียนรู้ประกอบหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา มีดังนี้

1. หลักสูตรฝึกอบรม
2. คู่มือการฝึกอบรม

3. วิทยาการ
4. เอกสารประกอบการฝึกอบรม ประกอบด้วย เอกสารความรู้
ใบกิจกรรม
5. เครื่องคอมพิวเตอร์ และเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
6. เว็บไซต์สืบค้นเพิ่มเติม

10. การวัดและประเมินผลการฝึกอบรม

หลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา มีสมรรถนะของครูด้านการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นเป้าหมายและกรอบการพัฒนาครู กำหนดการวัดและประเมินผลและเกณฑ์การผ่านหลักสูตร ดังนี้

10.1 การวัดและประเมินผล

10.1.1 ทดสอบก่อนการฝึกอบรม เป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบความรู้เดิมของผู้เข้าอบรม โดยประเมินความรู้และเจตคติเกี่ยวกับการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

10.1.2 ประเมินสมรรถนะระหว่างการพัฒนา เป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบสมรรถนะด้านการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ความรู้ความเข้าใจตามเนื้อหาที่รับการฝึกอบรมแต่ละหน่วย

10.1.3 ทดสอบหลังการฝึกอบรม เป็นการประเมินสมรรถนะด้านการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามโครงสร้างเนื้อหาของหลักสูตร โดยประเมินความรู้ ทักษะ และเจตคติเกี่ยวกับการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

รายละเอียดการประเมินดังนี้

1) ความรู้เกี่ยวกับการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1.1) ระยะเวลาประเมิน

- ก่อนการฝึกอบรม
- ระหว่างการพัฒนา
- หลังการพัฒนา

1.2) วิธีการประเมิน

- การทดสอบ

- 1.3) เครื่องมือที่ใช้ประเมิน
 - แบบทดสอบ
- 2) ทักษะเกี่ยวกับการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
 - 2.1) ระยะเวลาประเมิน
 - ระหว่างการฝึกอบรม
 - หลังการฝึกอบรม
 - 2.2) วิธีการประเมิน
 - การตรวจผลงาน
 - 2.3) เครื่องมือที่ใช้ประเมิน
 - เกณฑ์การประเมินผลงาน
- 3) เจตคติเกี่ยวกับการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
 - 3.1) ระยะเวลาประเมิน
 - ก่อนการฝึกอบรม
 - หลังการฝึกอบรม
 - 3.2) วิธีการประเมิน
 - การสอบถาม
 - 3.3) เครื่องมือที่ใช้ประเมิน
 - แบบสอบถาม

10.2 เกณฑ์การผ่านหลักสูตร ผู้เข้าอบรมตามหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา จะได้รับผลการประเมิน 4 ระดับ คือ ดีมาก ดีพอใช้ และไม่ผ่าน ตามเกณฑ์ดังนี้

ระดับดีมาก มีผลการประเมินครบ 5 ข้อ ดังนี้

- 1) มีเวลาเข้าฝึกอบรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
- 2) มีผลการประเมินสมรรถนะด้านการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญผ่านทุกสมรรถนะ
- 3) มีผลการทดสอบหลังการฝึกอบรมสูงกว่าร้อยละ 60 และคะแนนทดสอบหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรม

4) มีผลการประเมินทักษะด้านการประเมินที่เน้นผู้เรียน
เป็นสำคัญ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60

5) มีผลการประเมินเจตคติต่อการประเมินที่เน้นผู้เรียน
เป็นสำคัญในระดับมากขึ้นไป

ระดับดี มีผลการประเมินครบ 5 ข้อ ดังนี้

- 1) มีเวลาเข้าฝึกอบรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
- 2) มีผลการประเมินสมรรถนะด้านการประเมินที่เน้นผู้เรียน
เป็นสำคัญผ่าน ทุกสมรรถนะ
- 3) มีผลการทดสอบหลังการฝึกอบรมสูงกว่าร้อยละ 55
แต่ไม่ถึงร้อยละ 60 และคะแนนทดสอบหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรม
- 4) มีผลการประเมินทักษะด้านการประเมินที่เน้นผู้เรียน
เป็นสำคัญสูงกว่าร้อยละ 55 แต่ไม่ถึงร้อยละ 60
- 5) มีผลการประเมินเจตคติต่อการประเมินที่เน้นผู้เรียน
เป็นสำคัญในระดับมากขึ้นไป

ระดับพอใช้ มีผลการประเมินครบ 5 ข้อ ดังนี้

- 1) มีเวลาเข้าฝึกอบรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 60
- 2) มีผลการประเมินสมรรถนะด้านการประเมินที่เน้นผู้เรียน
เป็นสำคัญผ่านมากกว่า 10 สมรรถนะ
- 3) มีผลการทดสอบหลังการฝึกอบรมสูงกว่าร้อยละ 50
แต่ไม่ถึงร้อยละ 55 และคะแนนทดสอบหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรม
- 4) มีผลการประเมินทักษะด้านการประเมินที่เน้นผู้เรียน
เป็นสำคัญสูงกว่าร้อยละ 50 แต่ไม่ถึงร้อยละ 55
- 5) มีผลการประเมินเจตคติต่อการประเมินที่เน้นผู้เรียน
เป็นสำคัญในระดับพอใช้ขึ้นไป

ระดับไม่ผ่าน มีผลการประเมินในข้อใดข้อหนึ่ง ดังนี้

- 1) มีเวลาเข้าฝึกอบรมไม่ถึงกว่าร้อยละ 60
- 2) มีผลการประเมินสมรรถนะด้านการประเมินที่เน้นผู้เรียน
เป็นสำคัญไม่ผ่านมากกว่า 5 สมรรถนะ
- 3) มีผลการทดสอบหลังการฝึกอบรมต่ำกว่าร้อยละ 50

4) มีผลการประเมินทักษะด้านการประเมินที่เน้นผู้เรียน
เป็นสำคัญต่ำกว่าร้อยละ 50

5) มีผลการประเมินเจตคติต่อการประเมินที่เน้นผู้เรียน
เป็นต่ำกว่าระดับพอใช้

11. แนวทางการใช้หลักสูตร

การฝึกอบรมตามหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูผู้สอนระดับ ประถมศึกษา เป็นการฝึกอบรมที่ใช้รูปแบบการฝึกอบรม 2 แบบ คือ การฝึกอบรม แบบเผชิญหน้า (Face to Face) โดยการจัดฝึกอบรมในห้องประชุม และการให้ผู้เข้าฝึกอบรม เรียนรู้ด้วยตนเองในระบบออนไลน์ (Online Learning) ดังนั้นเพื่อให้บรรลุจุดหมาย ของหลักสูตร จึงกำหนดแนวทางการใช้หลักสูตร ดังนี้

11.1 การเตรียมสื่อและแหล่งเรียนรู้

11.1.1 ควรเตรียมเอกสารประกอบการฝึกอบรม ได้แก่ เอกสาร ความรู้ ใบกิจกรรม และวัสดุต่างๆ ตามที่กำหนดในแผนการฝึกอบรมให้พร้อมสำหรับ การฝึกอบรม

11.1.2 ควรติดต่อประสานกับวิทยากรที่จะให้ความรู้หรือร่วม สะท้อนผลการเรียนรู้ในแต่ละหน่วยการอบรมให้พร้อม

11.2 การเตรียมความพร้อมของผู้เข้าฝึกอบรม

11.2.1 เตรียมความพร้อมด้านการใช้คอมพิวเตอร์ และการสืบค้น ข้อมูลในระบบออนไลน์ ประกอบด้วย การพิมพ์งานโดยใช้คอมพิวเตอร์ การสืบค้นข้อมูล ในระบบออนไลน์ การบันทึกข้อมูล การส่งงานในระบบออนไลน์ การสนทนาในห้องสนทนา (Chat Room) โดยให้ความรู้และฝึกปฏิบัติให้แก่ผู้เข้าฝึกอบรมก่อน

11.2.2 เตรียมความพร้อมด้านเวลาเรียน โดยชี้แจงให้ผู้เข้า ฝึกอบรมเตรียมพร้อมในการกำหนดเวลาเรียนของตนเองให้ครบตามหลักสูตร

11.3 กระบวนการฝึกอบรม

11.3.1 ควรจัดฝึกอบรมตามแผนการฝึกอบรมที่กำหนดไว้

11.3.2 การปฏิบัติกิจกรรมและการทำใบกิจกรรมต่างๆ ควรได้รับ การตรวจและสะท้อนผลให้ผู้เข้าฝึกอบรมทราบ

11.4 การวัดและประเมินผล

11.4.1 ควรวัดและประเมินผลตามแผนการฝึกอบรมกำหนดไว้

11.4.2 ควรนำผลงานของผู้เข้าฝึกอบรมที่ผ่านการประเมินและปรับแก้ไขแล้วเผยแพร่บนเว็บไซต์เพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ตอนที่ 2 ผลการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา

ผลการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นและนำไปทดลองใช้กับครูที่เป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 20 คน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 ได้วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณนำเสนอผลการพัฒนาสมรรถนะด้านการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งเป็นผลจากการทดสอบและประเมินสมรรถนะด้านการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในภาพรวมและรายด้าน ดังแสดงในตาราง 22-25

1.1 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของสมรรถนะด้านการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญก่อนและหลังการเข้าอบรมโดยใช้หลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา ได้ผลการวิเคราะห์ดังตาราง 22

ตาราง 22 ผลการพัฒนาสมรรถนะด้านการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
ก่อนและหลังการเข้าอบรม

สมรรถนะ	การอบรม	ค่าเฉลี่ย (\bar{x})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ร้อยละ	t
ด้านความรู้ (คะแนน 60)	ก่อนเข้าอบรม	37.70	3.11	62.83	26.632**
	หลังเข้าอบรม	51.90	2.20	86.50	
ด้านทักษะ (คะแนน 3)	ก่อนเข้าอบรม	-	-	-	-
	หลังเข้าอบรม	2.78	0.42	92.67	
ด้านเจตคติ (คะแนน 5)	ก่อนเข้าอบรม	2.55	0.15	51.00	50.71**
	หลังเข้าอบรม	4.66	0.18	93.20	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 22 ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะด้านการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญก่อนและหลังการเข้าอบรม พบว่า หลังการเข้าอบรมครูมีสมรรถนะด้านความรู้ และเจตคติต่อการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสูงกว่าก่อนการพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สำหรับสมรรถนะด้านทักษะ ไม่มีการประเมินก่อนการพัฒนา รายละเอียดผลการพัฒนาสมรรถนะแต่ละด้าน มีดังนี้

สมรรถนะด้านความรู้ พบว่า ก่อนเข้าอบรม ครูมีผลการทดสอบความรู้ด้านการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คะแนนเฉลี่ย 37.70 คิดเป็นร้อยละ 62.83 ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนเท่ากับ 3.11 และหลังเข้าอบรม พบว่า ครูมีผลการทดสอบความรู้คะแนนเฉลี่ย 51.90 คิดเป็นร้อยละ 86.50 ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนเท่ากับ 2.20 ซึ่งผลการเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังเข้าอบรม พบว่า หลังการเข้าอบรมครูมีคะแนนทดสอบสูงกว่าก่อนเข้าอบรม อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

สมรรถนะด้านทักษะ ไม่มีการทดสอบก่อนเข้าอบรม (เนื่องจากเป็นการประเมินผลการนำความรู้ไปใช้ในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ ซึ่งผู้เข้าอบรมยังไม่ได้รับความรู้ตามที่กำหนดไว้ ดังนั้นจึงไม่มีการประเมินด้านทักษะ) ซึ่งหลังการเข้าอบรม พบว่า ครูมีผลการประเมินทักษะด้านการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญคะแนนเฉลี่ย 2.78 คิดเป็นร้อยละ 92.67 ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนเท่ากับ .42 แปลความหมายของการประเมินอยู่ในระดับดี

สมรรถนะด้านเจตคติ พบว่า ก่อนเข้าอบรม ครูมีผลการประเมินเจตคติด้านการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญคะแนนเฉลี่ย 2.55 คิดเป็นร้อยละ 51.00 ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนเท่ากับ .15 และหลังเข้าอบรม พบว่า ครูมีผลการประเมินเจตคติคะแนนเฉลี่ย 4.66 คิดเป็นร้อยละ 93.20 ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนเท่ากับ .18 ซึ่งผลการเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังพัฒนา พบว่า หลังการเข้าอบรมครูมีคะแนนประเมิน เจตคติสูงกว่าก่อนเข้าอบรม อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

1.2 ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะด้านการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญด้านความรู้ โดยการทดสอบด้านความรู้การประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้ผลการวิเคราะห์ ดังตาราง 23

ตาราง 23 ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะด้านการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญด้านความรู้

ที่	ตัวบ่งชี้	คะแนนการทดสอบความรู้ด้านการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ				t	
		คะแนนเต็ม	ก่อนเข้าอบรม		หลังเข้าอบรม		
			\bar{x}	S.D.	\bar{x}		S.D.
1	หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา	6	3.45	1.15	5.85	0.49	8.72**
2	หลักการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	6	4.10	0.91	5.95	0.22	10.18**
3	ข้อตกลงเบื้องต้นของการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	3	1.65	0.49	3.00	0.00	12.33**
4	วิธีการและเครื่องมือประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	35	23.20	2.48	29.30	1.92	12.28**
5	การวางแผนวัดและประเมินผลการเรียนรู้	10	5.30	1.22	7.80	1.32	9.75**
เฉลี่ย		60	37.70	3.11	51.90	2.20	23.63**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 23 ผลการเปรียบเทียบผลการเปรียบเทียบสมรรถนะด้านการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญด้านความรู้ พบว่า หลังการเข้าอบรมครูมีความรู้ด้านการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยรวมเพิ่มขึ้น โดยก่อนเข้าอบรมครูมีคะแนนเฉลี่ย 37.70 และหลังเข้าอบรมครูมีคะแนนเฉลี่ย 51.90 เมื่อพิจารณาแต่ละตัวบ่งชี้พบว่า

หลังเข้าอบรมครูมีความรู้ด้านการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกตัวบ่งชี้

1.3 ผลการพัฒนาสมรรถนะด้านการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา ด้านทักษะ ได้ผลการวิเคราะห์ ดังตาราง 24

ตาราง 24 ผลการพัฒนาสมรรถนะด้านการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านทักษะ

ที่	ตัวบ่งชี้	คะแนนการประเมินทักษะด้านการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ		
		\bar{x}	S.D.	แปลผล
1	การเลือกวิธีการประเมินที่เหมาะสมกับวิธีการเรียนการสอน	2.90	0.31	ดี
2	การสร้างเครื่องมือวัดและประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	2.75	0.44	ดี
3	การให้คะแนน การตีความผลการประเมิน และการสะท้อนผล	2.85	0.37	ดี
4	การนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาผู้เรียน	2.80	0.41	ดี
เฉลี่ย (\bar{x})		2.83	0.42	ดี

จากตาราง 24 ผลการพัฒนาสมรรถนะด้านการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านทักษะ พบว่า หลังเข้าอบรมครูมีทักษะด้านการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีคะแนนทักษะเฉลี่ย 2.83 คิดเป็นร้อยละ 94.17 และเมื่อพิจารณาแต่ละตัวบ่งชี้พบว่าครูมีทักษะด้านการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในระดับดีทุกตัวบ่งชี้

1.4 ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะด้านการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านเจตคติ ได้ผลการวิเคราะห์ ดังตาราง 25

ตาราง 25 ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะด้านการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
ด้านเจตคติ

ที่	ตัวบ่งชี้ (สเกล 5 ระดับ)	คะแนนการวัดเจตคติด้านการประเมิน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ				t
		ก่อนเข้ารับ การอบรม		หลังเข้ารับ การอบรม		
		\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	
1	การประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ต้องอาศัยความคิดที่ชัดเจนและสื่อสาร ให้เข้าใจอย่างแท้จริง (A ₁)	2.58	0.50	4.33	0.48	12.11**
2	การประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ต้องกำหนดจุดหมายการเรียนรู้ที่ชัดเจน และเหมาะสม (A ₂)	2.67	0.48	4.75	0.44	14.05**
3	การประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญต้องเป็น กระบวนการเรียนการสอนอย่างหนึ่ง (A ₃)	2.71	0.46	4.67	0.48	15.61**
4	ประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นการดำเนินการในระดับชั้นเรียน (A ₄)	2.71	0.46	4.71	0.46	20.41**
5	การประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญต้องมี ความเข้าใจความรู้สึกส่วนบุคคล (A ₅)	2.46	0.51	4.67	0.48	16.28**
6	การประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ต้องมีคุณภาพสูง (A ₆)	2.46	0.51	4.75	0.44	14.96**
7	ผู้ใช้ผลการประเมินที่สำคัญที่สุด คือ ผู้เรียน (A ₇)	2.64	0.24	4.65	0.45	15.32**
เฉลี่ย (\bar{x})		2.60	0.15	4.65	0.18	50.71**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 25 ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะด้านการประเมิน
ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านเจตคติ พบว่า หลังเข้าอบรมครูมีเจตคติด้านการประเมิน
ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยรวมเพิ่มขึ้น โดยก่อนเข้าอบรมครูมีเจตคติเฉลี่ย 2.60
และหลังการพัฒนาครูมีเจตคติเฉลี่ย 4.65 และเมื่อพิจารณาแต่ละตัวบ่งชี้ พบว่า
หลังเข้าอบรมครูมีเจตคติต่อการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกตัวบ่งชี้

1.5 ผลการศึกษาความพึงพอใจหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูผู้สอนระดับประถมศึกษาได้ผลการวิเคราะห์ ดังตาราง 26

ตาราง 26 ผลการศึกษาความพึงพอใจหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา

ที่	รายการ	ความพึงพอใจ		
		\bar{x}	S.D.	แปลผล
1	ด้านปัจจัยข้อ			
	1.1 ความพร้อมของผู้รับการอบรม	4.70	0.47	มากที่สุด
	1.2 ความพร้อมของวิทยากร	4.70	0.47	มากที่สุด
	1.3 ความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรม			
	1) ด้านจุดมุ่งหมาย	4.65	0.59	มากที่สุด
	2) ด้านเนื้อหา	4.75	0.44	มากที่สุด
	3) ด้านรูปแบบวิธีการอบรม	4.70	0.66	มากที่สุด
	4) ด้านสื่อและเอกสาร	4.85	0.37	มากที่สุด
	5) ด้านการวัดและประเมินผล	4.45	0.69	มาก
	1.4 ระยะเวลาในการฝึกอบรม			
	1) การอบรมแบบเผชิญหน้า (Face to Face Learning)	4.45	0.76	มาก
	2) การเรียนรู้แบบออนไลน์ (Online Learning)	4.65	0.75	มากที่สุด
	1.5 สื่อประกอบการฝึกอบรม			
	1) เอกสารความรู้ และใบกิจกรรม	4.60	0.60	มากที่สุด
	2) เว็บไซต์สำหรับฝึกอบรม	4.85	0.37	มากที่สุด
	1.6 ความเหมาะสมของการฝึกอบรมแบบเผชิญหน้า (Face to Face Learning)	4.95	0.22	มากที่สุด
	1.7 ความเหมาะสมของการฝึกอบรมแบบเรียนรู้เนื้อหาแบบออนไลน์ (Online Learning)	4.80	0.41	มากที่สุด
	สรุปความพึงพอใจด้านปัจจัยข้อ	4.70	0.55	มากที่สุด

ตาราง 26 (ต่อ)

ที่	รายการ	ความพึงพอใจ		
		\bar{x}	S.D.	แปลผล
2	ด้านกระบวนการ			
	2.1 การชี้แจงรายละเอียดของหลักสูตรฝึกอบรม	4.75	0.64	มากที่สุด
	2.2 การเตรียมความพร้อมด้านการใช้คอมพิวเตอร์ ให้แก่ผู้รับการอบรม	4.90	0.31	มากที่สุด
	2.2 การนำเสนอเนื้อหา	4.45	0.51	มาก
	2.3 การจัดกิจกรรมขั้นเตรียมความพร้อม	4.40	0.68	มาก
	2.4 การจัดกิจกรรมขั้นฝึกอบรม	4.60	0.50	มากที่สุด
	2.5 การจัดกิจกรรมขั้นประเมินผลและให้ข้อมูลย้อนกลับ	4.55	0.51	มากที่สุด
	2.6 การจัดกิจกรรมขั้นนำความรู้ไปประยุกต์ใช้	4.35	0.75	มาก
	2.7 การใช้สื่อ อุปกรณ์	4.35	0.49	มาก
	2.8 การให้ข้อมูลย้อนกลับและการเสริมกำลังใจ	4.45	0.89	มาก
	2.9 การกระตุ้นให้ผู้รับการอบรมได้รู้	4.65	0.49	มากที่สุด
	2.10. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิทยากรกับผู้รับการอบรม	4.80	0.41	มากที่สุด
	2.11 สัมพันธภาพที่ดีของผู้รับการอบรม	4.25	0.44	มาก
	2.12 การมีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน	4.35	0.88	มาก
	สรุปความพึงพอใจด้านกระบวนการ	4.53	0.60	มากที่สุด
3	ด้านผลผลิต			
	3.1 ความรู้/ทักษะ/เจตคติที่ได้มีประโยชน์ ต่อการพัฒนาการเรียนการสอน	4.50	0.51	มากที่สุด
	3.2 ความรู้/ทักษะ/เจตคติที่ได้มีประโยชน์ต่อผู้เรียน	4.70	0.47	มากที่สุด
	3.3 ความรู้/ทักษะ/เจตคติที่ได้สามารถนำไปปฏิบัติ ในสถานการณ์จริง	4.60	0.68	มากที่สุด
	3.4 มีความมั่นใจในการพัฒนางานและตนเอง	4.30	0.66	มาก
	3.5 มีความพึงพอใจในการฝึกอบรม	4.35	0.67	มาก
	สรุปความพึงพอใจด้านผลผลิต	4.49	0.61	มาก
	สรุปความพึงพอใจโดยรวม	4.57	0.60	มากที่สุด

จากตาราง 26 ผลการศึกษาความพึงพอใจหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา พบว่า ครูมีความพึงพอใจโดยรวมในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.57$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่พึงพอใจมากที่สุดคือ ด้านปัจจัยนำเข้า ($\bar{x} = 4.70$) รองลงมา คือ ด้านกระบวนการ ($\bar{x} = 4.53$) และผลผลิต ($\bar{x} = 4.49$)

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ในการพัฒนาสมรรถนะด้านการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้วยการฝึกอบรมตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา ผู้วิจัยนำข้อมูลจากการสังเกตพฤติกรรม การสัมภาษณ์ การแสดงความคิดเห็นของครูผู้เข้าอบรม มาดำเนินการวิเคราะห์เนื้อหา มีข้อค้นพบ 3 ประเด็น ดังนี้

2.1 ด้านการปรับเปลี่ยนเจตคติต่อการวัดและประเมินผลการเรียน

การฝึกอบรมพัฒนาสมรรถนะด้านการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญด้วยการฝึกอบรมตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา พบว่า สิ่งที่เกิดขึ้นกับผู้เข้าอบรมที่เด่นชัดคือผู้เข้าอบรมมีความรู้สึกที่ดีต่อการวัดและประเมินผลการเรียน จากที่มึ่มีความคิดว่าการวัดและประเมินผลการเรียนเป็นสิ่งที่ยากเพราะต้องสร้างเครื่องมือในการวัดผลการเรียนซึ่งมีความยุ่งยาก ส่วนมากที่สร้างก็จะเพียงใบงาน และแบบทดสอบ ส่วนการสร้างเครื่องมือแบบอื่นๆ นั้นยังไม่สามารถสร้างได้ อีกเหตุผลหนึ่งคือครูมีความเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนนั้นมีภาระหลายอย่าง ทั้งการเตรียมแผนการสอน การเตรียมสื่อการศึกษาเนื้อหาบทเรียนล่วงหน้า จึงไม่มีเวลาสร้างแบบวัดและประเมินผลการเรียนเท่าที่ควร แต่เมื่อได้เข้าอบรมแล้วจึงเข้าใจว่าการวัดและประเมินผลการเรียน เป็นสิ่งที่สำคัญและมีประโยชน์ต่อการพัฒนานักเรียนมากเพราะเป็นการตรวจสอบความรู้ความเข้าใจ ทักษะในการเรียนของนักเรียน ทำให้ทราบจุดเด่นจุดด้อยของนักเรียน การตรวจผลงานที่สามารถสะท้อนผลการประเมินให้นักเรียนรู้สภาพการเรียนของตนเอง จะช่วยให้นักเรียนมีความพยายามในการพัฒนาการเรียนของตนเอง ซึ่งการฝึกอบรมในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ออกแบบกิจกรรมการอบรมเพื่อพัฒนาสมรรถนะด้านเจตคติต่อการประเมินที่

เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยให้มีการอภิปรายแสดงความคิดเห็นของตนเองต่อการประเมินใน
ทุกหน่วยการเรียนรู้ เรียกว่าใบกิจกรรมสะท้อนความรู้สึก จึงทำให้ผู้เข้าอบรม
มีความเข้าใจและมีเจตคติที่ดีต่อการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังภาพประกอบ 17

ภาพประกอบ 17 ตัวอย่างกิจกรรมสะท้อนความรู้สึกต่อการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

“...การประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นการสะท้อนให้เห็น
ผลงานและความก้าวหน้าของนักเรียน ทำให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน
ของครูก็จะทำให้นักเรียนรู้ถึงความสามารถของตนเองและพัฒนาตนเองต่อยอดไปเรื่อยๆ
ซึ่งการสอนที่มีการสอนไป สอบไป ประเมินไป เป็นกระบวนการที่ดีสำหรับนักเรียนมาก
จากเข้าอบรมในครั้งนี้ทำให้ข้าพเจ้าได้เห็นความสำคัญของการประเมินที่เน้นผู้เรียน
เป็นสำคัญเป็นอย่างมาก ซึ่งจะได้นำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการประเมินผลงานนักเรียน
และใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อพัฒนานักเรียนต่อไป...”

(ศุภมาส ผาพรหม, สัมภาษณ์, 21 ตุลาคม 2558)

“...จากการได้เข้าอบรมในครั้งนี้ทำให้ข้าพเจ้ามีเจตคติที่ดี
ต่อการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มองเห็นคุณค่าและประโยชน์ของการวัดและ
ประเมินผล มีความตั้งใจที่จะใช้การวัดและการประเมินผลการเรียนเพื่อพัฒนานักเรียน
การประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสามารถทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น
ถ้าครูมีความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินผู้เรียนเป็นสำคัญจะทำให้นักเรียนได้รับการพัฒนา
อย่างเต็มศักยภาพ...”

(เบญจวรรณ บุญแสง, สัมภาษณ์, 21 ตุลาคม 2558)

“...การประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นการประเมินที่ช่วยให้ครูผู้สอนได้ทราบข้อมูลหลายๆ ด้าน ของผู้เรียน สามารถที่จะพัฒนาหรือปรับปรุงข้อดี ข้อด้อยของผู้เรียนได้มาก ช่วยให้ผู้เรียนได้เห็นผลงานของตนเองและทราบว่าตนเองมีความสามารถระดับใด จะพัฒนาตนเองในด้านใดบ้าง...”

(สุนทยา คำมุงคุณ, สัมภาษณ์, 21 ตุลาคม 2558)

2.2 ด้านความกระตือรือร้นในการเรียนรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ผู้เข้าอบรมตามหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดการเรียนรู้

แบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา มีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ อย่างเห็นได้ชัดเจน สังเกตได้จากการเข้าอบรมตรงเวลา มีความสนใจในการรับความรู้และ ซักถามวิทยากรเมื่อมีความสงสัย นอกจากนั้นการเรียนรู้ด้วยตนเองในช่วงของการอบรม แบบออนไลน์ (Online Learning) พบว่าผู้เข้าอบรมมีความตั้งใจเข้าไปศึกษาเนื้อหาตาม แผนการอบรมที่กำหนดไว้ รวมถึงทำกิจกรรมตามที่วิทยากรชี้แจง สำหรับการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ มีกิจกรรมให้ผู้เข้าอบรมได้ประเมินผลงานและแสดงความคิดเห็น รวมถึงร่วมกัน ปรับปรุงแก้ไขผลงานที่สร้างขึ้นร่วมกัน นอกจากนี้ยังได้เชิญวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญ ด้านการวัดและประเมินผลมาร่วมเป็นวิทยากรแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ในความรู้เพิ่มเติม เพื่อให้ ผู้เข้าอบรมได้รับความรู้ มีความเข้าใจ และเกิดทักษะในการวัดและประเมินที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ ดังภาพประกอบ 18-19

ภาพประกอบ 18 ผู้เข้าอบรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับวิทยากร

หน้าหลัก ข่าวสารและบทความ หน่วยการเรียนรู้ ห้องสนทนา เผยแพร่ผลงาน เว็บบอร์ด

หน้าหลัก สิ่งประดิษฐ์ใหม่

ตอบ : กิจกรรม 6.2 ท่านเห็นด้วยกับคำกล่าวที่ว่า "การสร้างแบบทดสอบแบบเลือกตอบมีข้อจำกัดในการสร้างได้ยากและใช้เวลาในการสร้างมากกว่าเห็นด้วยหรือไม่"

supranee : นางสุปราณี มีทองวงษ์

ความคิดเห็นที่ 1
lannthong : แพนทองวงษ์ ศรีนครินทร์

ลักษณะโดยทั่วไปของข้อสอบปรนัย จะประกอบด้วย 2 ส่วน คือคำถาม และคำตอบ ตัวคำถามของข้อสอบปรนัยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้ตอบได้แสดงความรู้ความสามารถต่าง ๆ ซึ่งจะต้องดึงความรู้จากใจผู้ตอบไปจนถึงระดับพฤติกรรมที่ลึกซึ้งคือการประเมินค่า คำถามแต่ละข้อจะถามเฉพาะจุดเล็ก ๆ ของเนื้อหา ดังนั้นจึงมีจำนวนมากข้อ ส่วนคำตอบของคำถามประเภทนี้ผู้ตอบต้องใช้เวลาในการคิดและการตอบเป็นส่วนน้อย ซึ่งเป็นการยากที่จะสร้างคำถามและคำตอบ

ความคิดเห็นที่ 2
Benjawan : เบญจวรรณ บุญแสง

ข้าพเจ้าเห็นด้วยกับคำกล่าวที่ว่า "การสร้างแบบทดสอบแบบเลือกตอบมีข้อจำกัดในการสร้างได้ยากและใช้เวลาในการสร้างมาก" เนื่องจากทุกข้อสอบแบบทดสอบชนิดนี้จะประกอบด้วยข้อคำถามและตัวเลือกคำตอบของผู้สอบ ทำให้ผู้สร้างใช้เวลาในการสร้างมากและต้องใช้งบประมาณมากขึ้นด้วย แต่แบบทดสอบชนิดนี้สร้างได้ง่ายและมีความเป็นปรนัยสูง

กรุณาเข้าสู่ระบบ เพื่อตอบ

ชื่อผู้ใช้ รหัสผ่าน

ภาพประกอบ 19 ผู้เข้าอบรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในห้องสนทนา (Chat Room)

“...การอบรมในครั้งนี้เป็นการอบรมที่ดีมากเพราะผู้เข้าอบรมสามารถนำความรู้และทักษะที่ได้จากการอบรมไปใช้ได้จริง เพราะเป็นเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับครูโดยตรง การจัดอบรมมีความพร้อมดีมาก ผู้เข้าอบรมมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน มีโอกาสได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันดีมาก ทั้งแลกเปลี่ยนในห้องอบรม และการเข้าไปอภิปรายความคิดเห็นในห้องสนทนา ของเว็บไซต์การอบรม ข้าพเจ้าจะจะนำความรู้และทักษะต่างๆ ที่ได้รับไปพัฒนางานและกิจกรรมการเรียนการสอนให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อไป...”

(ทองเพียร วันดี, สัมภาษณ์, 21 ตุลาคม 2558)

“...สิ่งที่ประทับใจจากการได้เข้าอบรมในครั้งนี้คือ ได้พบปะพูดคุยเพื่อซักถามปัญหาและแลกเปลี่ยนแนวคิดกับวิทยากรและผู้เข้าอบรม ซึ่งทำให้มีความเข้าใจชัดเจนมากขึ้น โดยเฉพาะการได้เข้าไปอ่านข้อความต่างๆ ที่เพื่อนๆ ที่เข้าอบรมด้วยกันอภิปรายไว้ในห้องสนทนา...”

(มะลิวัลย์ ภูดี, สัมภาษณ์, 21 ตุลาคม 2558)

2.3 ด้านการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวทางการเรียนรู้แบบผสมผสาน เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูผู้สอนระดับ ประถมศึกษา ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้รูปแบบการอบรมผสมผสานระหว่างการอบรมแบบ เเผชิญหน้า (Face to Face) และการเรียนเนื้อหาแบบออนไลน์ (Online Learning) ซึ่งในส่วน ของการเรียนเนื้อหาแบบออนไลน์ ผู้เข้าอบรมต้องเรียนรู้ผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ต้องใช้ ทักษะพื้นฐานด้านการใช้งานคอมพิวเตอร์ เพื่อการเข้าเรียนรู้ในเว็บไซต์ sornorteaya.com ที่ผู้วิจัยออกแบบให้เป็นแหล่งเรียนรู้ของผู้เข้าอบรม และได้มีการเตรียมความพร้อมเพื่อให้ ผู้เข้าอบรมสามารถวางแผนการเรียนรู้ทั้งในรูปแบบการฝึกอบรมแบบเผชิญหน้า และการ เรียนเนื้อหาแบบออนไลน์ ของตนเองได้ มีทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนรู้ แบบออนไลน์ การสืบค้นข้อมูล การสนทนาในห้องสนทนา และการเผยแพร่ผลงาน ได้ให้ความรู้และฝึกทักษะการใช้งานคอมพิวเตอร์เบื้องต้น ได้แก่ 1) แนะนำเว็บไซต์ที่ใช้ ฝึกอบรม 2) แนะนำการสมัครเข้าอบรม 3) แนะนำการเรียนเนื้อหาแบบออนไลน์ (Online Learning) 4) แนะนำการสืบค้นข้อมูล 5) แนะนำการอภิปรายในห้องสนทนา และ 6) แนะนำการเผยแพร่ผลงาน ดังนั้นจึงทำให้ผู้เข้าอบรมมีทักษะการใช้เทคโนโลยี เพื่อการศึกษา มีความสุขในการฝึกอบรม และตั้งใจที่ได้รับความรู้เพิ่มเติม

“...การเข้าอบรมในครั้งนี้ได้รับความรู้ดีมากทั้งการเรียน แบบเผชิญหน้าและการเรียนแบบออนไลน์ ผู้เข้าอบรมได้เรียนรู้ออนไลน์ ศึกษาด้วยตนเอง ทางเว็บไซต์ ซึ่งสามารถศึกษาได้ไม่ยากเกินไป มีเนื้อหาให้อ่าน และสืบค้นข้อมูลเพิ่มเติม ได้...”

(สุภาภรณ์ สุระเสียง, สัมภาษณ์, 21 ตุลาคม 2558)

“...การได้ฝึกอบรมในระบบออนไลน์ทำให้ข้าพเจ้าได้เรียนรู้ เพิ่มมากขึ้น จากที่ใช้คอมพิวเตอร์ไม่ค่อยทำให้มีความรู้สามารถค้นหาข้อมูลได้ และเข้าไป สนทนา อภิปรายแสดงความคิดเห็นในห้องสนทนาได้ เป็นการอบรมที่มีประโยชน์ทั้งได้ ความรู้เรื่องการวัดและประเมินผล และความรู้เรื่องการใช้งานอินเทอร์เน็ต...”

(สร้อยสุดา อินหนอง, สัมภาษณ์, 21 ตุลาคม 2558)